

Tas Latweeschu draugs.

1838. 22de Dezbr.

51ma lappa.

J a u n a s s i n n a s.

No Leepuppes, pee Widsemmes juhsmallas. Slawe Deewam! Arri pee mums bihbeles-draudsiiba zehlusees. Pehrnajà ruddent Leepuppes, Gallazes un Skultes draudse us to saweenojahs un par to us Rigas bihbeles-draudsiibas preekschneekem sinnu aislaida, tà tà tas peenahzahs, tapehž, ka wif-fas tahdas sadraudsechanas Widsemme pee Rigas draudsiibas par paligeem peefkaitamas. Schee tahdu sinnu ar labpatifchanu fanehma un mums 60 jau wahkòs eeseetas, jaunass testamentes eedahwinaja. Mehss, tà falkoht, wehl ne fo bijam fehjuschi un redsi! jau fwehtibu fanehmam. Nu fahkam naudu lassihht, un gan bija, kas, tà katts spehja, naudas dahwaninu atnessa. Dascha attraitne un dascha nabbaga kalpone darrija, tà ta attraitne, par fo tas preezas-mahjitais Markus sawà grahmatà 12tà nodakkà 42tà perschà raksta, tahs no sawas nabbadsiibas dewa. Arri daschi behrni atnahza un luhdse, kahdu masumianu no winneem fanemt, tà ka mehss ar Dahwidu warram fazzihht: no behrninu muttes tu, at Kungs! slawu fataifijees. Weens un ohters turrigs Latweecis baggati dewa. Bet kad nu gan bij, kas naudas-dahwaninu atnessa, tad tomeht tas wifsu leelais lauschu pulks lihds schim wehl ne fo naw dewis, mehss dohmajam, tapehž ka ta leeta schè wehl jauna, un daudsi wehl labbi ne faproht, kas tas irr. — Kad nu mehss schè tà sawu darbu strahdajam, naudu lassidami, par fo jaunass testamentes un zik warr buht arri wesselas bihbeles huhs pirkt, ka nabbaga dwehseles, kam schi Deewa barriba wehl naw, tahs dabbutu, redsi! tad mums atkal nahza, kad wehl ne graffi par to bijam isdemusch, tas, fo mehss fahrojamees dabbuht, un tapehž naudu lassijam, labs ffaits no Deewa fwehtem raksteem. Straup-Kaunas bihbeles-draudsiiba no muhsu fa-beedroschanas dsirdejuss, par to, tà par weenu jaunu mihtu mahsu eepreezajahs un to ar 20 jaunahm testamentehm un 1 wesselu bihbeli apdahwinaja, un arri schihs grahmatas jau wahkòs, un prohti ihsten jaukòs ahda-wahkòs bij eeseetas. — Gads nu gan drihs no ta laika, kad muhsu draudsiiba zehlahs, bij pagahjis. Nu waijadseja bihbeles gadda-fwehtikus fwehtihht. Mehss schohs fwehtikus, kaut gan papreeksch bijam gribbejuschi agrafi fwehtihht, us 1mu adwenti nolikkam. Schinni deenà jaunss basnijass-gads eefahkass, un schinni deenà, preeksch 54 gaddeem, jaunu basnijazu Leepuppè eefwehtija, un preeksch 4 gaddeem muhsu jau-

nas ebrgeles pirmò reisi pee Deewa wahrdeem skanneja, un Leepuppes basnizà schohs swehtkus bij swehtih, nu tad lai arri schi jauna leeta, tà Leepuppes mahzitaish dohmaja, schinni deenà tohp swehtita, un fà schè ween reisi tanni paschà pirmò reisi Deewa wahrduß fluddinaja, tà lai nu Deewa wahrdi, kas rakstòs, kluhst dahwinati; un fà ebrgeta skanns, kad to schè pirmò reisi dsirdeja, wisfeem, tà, un wehl wairak, lai tee swehti raksti teem, kas tohs dabbu, firdis eepreezina. Mehß arri zerrejäm, fa labs zekka laiks paliks, jo seemas zeksch bij labbi taifjees, un fa tad muhsu basnizà laudis tà sapulzefees, fà preeksch 4 gaddeem schinni deenà. Schi deena atnahza, bet seema wairs ne bij, un zekki bij lohti siftri palikkufchi. Mahzitaish nu behdajahß, fa dauds laudis ne fanahß. Bet redsi! Laudis fanahza, un kad nu gan ne tif dauds, fà buhtu nahkufchi, kad seema buhtu pastahwejufi, tad tomehr tif dauds, fa dauds wairak ne buhtu warrejufchi basnizà weetu dabbuht. Deewa wahrdi nu ktua turreti un prohti papreeksch Latweeschu, un tad, tapehz fa arri labs pulzinsch Wahzeeschu bij fanahzis, Wahzeeschu walloodà. Sallazes mahzitaish, kas arri bij abrauzis, Leepuppes mahzitajäm, kas arri Skultes mahzitaish irr, pee kalposchanas Deewa nammä palihdseja. Leepuppes mahzitaish Latweeschem un Wahzeeschem spreddiki fazzija un Latweeschu Deewa wahrduß beidsöht labbu skairu no jaunahm testametehm isdallija. Sallazes mahzitaish pehz Latweeschu spreddika, kad ihfa dseefniina bij nodseedata, preeksch altara stahwedams, us draudsi runnaja. Tas Latweeschu spreddikis bij par ta Kunga Jesus nahkfschänu wirs semmes. Schè tiffa israhdihts, fa tas Kungs Jesus ar weenu, bet tomehr daschòs laikòs ihpaschi nahk, un fa taggad winnam tahda ihpascha nahkfschana, un fa schi ihpascha nahkfschana ta leeta irr, fa bihbeles draudsißas zehluschahß un wehl zekahß. Zur flahst arri peeminneja, fa winna ihpascha nahkfschana arri tà irr, fa mohdinaschanas notikkufchas un wehl noteel, fargatees no weenas negantas leetas, kas meesfu un dwehfeli samaita, prohti no brandwihna bruhkfschanas. Un kad nu tas bij israhdihts un peeminnehts, tad mahzija, winnu, fà sawu wiffu augstu Behninu ar firds lihgsnibu un gohdaschanu fanemt, un winnam, pee bihbeles draudsißas darba palihdsoht, zekku us zittu zilweku firdim faraisiht. Tee wahrdi, kas preeksch altara tiffa fazziti, bij par to, kahda leela ta Deewa schehlastiba, fa mums Deewa swehti wahrdi, un fa bihbeles draudsißas, kas swehtus rakstus, fur Deewa swehti wahrdi eekschä irr, nabbaga zilwekeem sagahda, zehluschahß, un fa wehl zekahß, un fa tahß sawus darbus strahda, un kas arri schè, faut tif eefahkums, padarrishts. Wahz spreddikis, kurra grüntes wahrdi tee bij, kas schahß deenas lekzione stahw, prohti: ta nakts irr pagahjußi un ta deena irr tuwu nahkufi, israhdija, fa, itt fà Apustulu laikòs zaur jaunus derribas Deewa wahrdeem nakts pagahja un deena nahza, tà taggad zaur teem pascheem dauds mahjäs un dauds zilweku firdis, bihbeles draudsißahm gahdajohst, nakts paeet un deena nahk, un fa mums wisseem peenahkahß, zil warram, par to gahdajt, fa wiffur, fur wehl garriga nakts, ta sustu, un deena zeltòhs. Kad Deewa wahrdi bij beigti, tad fatrs aisgahja, tà mehß zerrejäm, labbi moh-

dinachte, Deewa wahrdu no firds mihleht, un palihdseht, ka tee tahdeem rohkâs tiktu, kurreem tee wehl rohkâs naw. — Vehdigi peeminnam, ka Leepupes un Skultes wahz-kungi, kas jau gan drihs wiffi paschâ eefahkumâ par muhsu draudsbas-beedreem usrafstijahs, zitti agraki, zitti pehz beigteem Deewa wahrdeem ihsten ar gohdu fawas kristigas rohkâs atwehra. No winneem eenahja, kaut gan winnu ffaitz tohti mass, gan drihs 27 rubli sudraba naudas; no Latweefschu draudses salaffija tik drufku wairak, tâ ka tas naudas ffaitz, kas eenahjis, 54 rubtus un wehl kahdas kapeikas istaifa. — Gallazes draudse nahkofschâ pawasfarâ tahdus swehtkus gribbam swehtigt, un tad sinu dohsim, ka Deews tur pee fcha darba palihdsejis. 9.

No Pawassara muishas, Widsemme, tuwu pee Slohkes. Taggad arri zittâ mallâ Widsemme semneeku mahjas ne tik us weenu paschu gaddu, bet us dauds gaddeem isdohd us renti. Appakfch tahs minneras muishas ier 4 woi 5 mahjas, pee leelas Zelgawas-uppes, ar ittin labbeem tihromeem un ptawahm, kain mehrneeks paschu pirmu numberi dewis, us 10 woi wehl wairak gaddeem isdohdamas us renti. Wehl flaidraku sinu tur patt us muishu, fo arri sauz: Frankendorf, isdohs.

Is Schlehsezu walsts, Pruhfchu semme. Swehti raksti mahtes mihlestibai dohd leelu gohdu, pascha Deewa mihtestibu ar to lihdsinadami; bet tatschu dascha mahte mas pehz fawa behrnina luhko. Lai wiffahm mahtehm par mahzibu, kas pagahjuschâ wassarâ tanni walsti irr notizzis. Lai zeemâ, fo sauz: Kapsdorf, dshwo bohneeks; tam seewa lihds ar sihdamu behrninu no puss-gadda 8tâ August furwarrôs ar prezzehm bija braukuse us to pilsfatu Trebniz, kas tuwinâ; bet tur us tirgu tik ilgi kawejahs, ka winna tik ittin wehli, pulksten 10 wakkarâ, atkal warreja braukt us mahjahm. Behrninu winna ar sinu bija eettinnuse spilwendôs un sehdektam pakkat eelikkuse leelâ kurwi, kur tas arri labbâ meerâ gulleja. Pahrnahkuse, mahte to kurwi ar behrninu no ratteem gribbeja isnemt, bet à rê! behrns lihds ar spilweneem bija nohst, tâ, ka zittu ne warreja dohmaht, ne fâ ka saglis zekkâ behrninu un spilwenus isfadsis, kamehr mahte drufzin buhs eemigguse. Zitti kaimini wehl to paschu nakti to zekku, kur mahte bija nahkuse, gahje atpakkat, to behrnu mehleht, bet tik rihtâ to ne jif tabt no ohtra zeema fausâ grahwî atradde spirgtu un wesselu, bet spilwenus saglis bija nehmis lihds.

Is Londres. 26tâ August tur 2 wihri, dsikku kappu kapfehâ rakdami, ar ahtru nahwi aishgahjuschi, jo nelabbi twaiki winneem bedrê fittahs pretti un winnus nosahpe. Draudses kappu razzejs, Tohmas Ohl ar wahrdu, lihds 10 pehdas bija razzis, tad us reis kritte semme un bija nohst. Winna beedris, jauns wihrs no 25 gaddeem, wahrâ: Edward Liddett, gribbeja tuhlin winnam palihgâ eet, bet wehl lihds puss-dsikkumam ne bija eefahpis, tad arri jau no twaikeem apgihbe, un ar tik leelu warru atschagarni kritte semme, itt fâ buhtu noschauts. Zitti laudis, kas tur bija flahet, gan tairijahs, abbus nelaimigus glahbe, bet tik fâ palohzijahs bedres eekfchâ, us weetas gihbls bija mâhnams. Tadeht waijadseja papreeksch strikkus

un dselsu ahkus atnest, ar ko winnus iswilt abrà; bet pa to starpu tik leels brihdis aisgahje, ka nu wiffas publes, winnus atkal mohdinah, bija weltas.

Is Aleksandries pilsfata, Egipteru semmê. Lai tal ne aismirst Deewam no firds pateikt tee zilweki, kam ta laime, ka tahdâ semmê dsihwo, kur waldineeki irr kristigi un likumus sagahda, peh; kurzeem sawus appakschneekus walda un teefa. Breesmas turpretti mums usnahf, dsirdoh, kâ tannis semmês, kur waldneekem jitta tizziba, fchee brishcham ar saweem appakschneekem un ir ar swescheem darra. — Oktober mehness atnahje sweschs wihrs Egipteru waldineeka pilli, waktneekem teize, ka essohf teefneeks no Arabesu semmes un no turrenes raksticu grahamu atnessohf, ko winnam pascham lohti wajagohf waldineekam eedohf rohkâ. Wedde winnu eefschâ; bet tik kâ waldneeks grahamu bija islassijis, palikke gauschi dufmigs, israhwe sohbinu is makstim, winnam ar to pahri reises eezirte un pawehleja, lai scho wihru tuhlin eebahsch maifâ un nosihzina uppê wiffdsittakâ weetâ. Un luhf, winsch pats nahje uppmallâ, raudsicht, moi winnam arri labbi darroh pa prahtam. Zitti laudis gan lohti fahje kahroh sinnahf, kas tee tahdi raksti bijusch, kas waldineeku tik aplam eedufmoja, bet tas mass pulzinsch to kristigu, kas tanni walsti usturrah, nopuhthas, dohmadami us Salamanna wahredeem: "Wai tew, tu semme, ka Fehninsch weens behrns irr!" (Mahz. Sal. 10, 16.)

Sinna, zil naudas 20. Dezember-mehn. deenâ 1858 eefsch Nihges maksaja par daschahm prezehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.	Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.
1	pohru rudsu, 116 mahrzins smaggu	1 40	1	pohdu (20 mahrzineem) wassu	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 —	—	— tabaka	— 65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3 —	—	— sweesta	— 45
—	ausu	— 60	—	— dselses	— 75
—	firu	1 50	—	— linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu = miltu	1 25	—	— brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 —	—	— kanepe	— 90
—	bihdeletu kweeschu = miltu	3 50	—	— schichtu appinu	3 —
—	meeschu = putrainu	1 50	—	— neschichtu seb prezes appinu	1 80
—	eefala	1 5	—	— muzzu filku, egli muzzâ	8 50
—	linnu = sehklas	3 —	—	— lasdu muzzâ	9 —
—	kanepe = sehklas	1 50	—	— smalkas fahls	4 50
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3 50	—	— rupjas baltas fahls	4 75
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1 —	—	— walti brandwihna, pussdegga	6 50
			—	— — — — — diwdegga	8 50

Beenu sudraba rubli warreja dabhuht par 353½ fapeikeem warra naudas.

Brihw drikkht. No juhrmallas = gubbernementu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napierky.